

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštninjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelju v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na volikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če so natisnena enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volitve pa volitve!

Ni dolgo, kar smo volili v Ljutomeru v deželni zbor, pa so že sopet volitve razpisane v okrajni zastop Ormoški; treba je pogledati nazaj in naprej, na vse strani, da se vidi, kje je sovražnik tičal in kje sedaj tiči, da zmagamo pri okrajnih volitvah ravno tako, kakor smo zmagali pri deželni volitvi, ko smo si izbrali nevstrašljivega zagovornika g. dr. Dečka.

Pri deželni volitvi je bil naš sovražnik Nemec, germanizem je oholo vzdigal svojo glavo, ker si je mislil, da je zmaga na vsaki način njegova; smelo je klatil od kmeta do kmeta; prešteje svoje volilce v Radgonskem in Ljutomerskem okraju in glej, le za en glas se je zmotil ter si je mislil: saj so Ormožanci vsi moji, razun par duhovnikov. Ali tu se je oholost germanika najbolj zmotila. Ko so Ormožani pritisnili, obračal se je Ljutomerski „mogotec“, kakor kača, če ji na rep stopiš. Ormožani so skoraj enoglasno volili g. dr. Dečka. Zmaga g. dr. Dečka je toraj naša narodna zmaga, naše narodno veselje; hinavski germanizem in liberalizem je v Ljutomeru za šestkrat šest let sijajno pokopan.

Enaka nevarnost preti okrajnemu zastopu Ormoškemu. Kakor se je Ljutomerski germanizem družil s poštenim Slovincem Farkašem in je njegovo narodnost zlorabil za svoje nakane, tako se družijo tudi v našem okraju Nemci ali bolje nemškutarji z nekaterimi Slovenci, da bi z njimi podrli dosedanji okrajni zastop, kateri devet let opravlja okrajne zadeve. Tak „Slovenec“ (?) je g. F. Kapus, ki je pisarniško službo obesil na klin, ker ga je vdova Žinkova vzela. Krčmar Kapus pa Slovencev nič kaj ne mara; on je v svoji krčmi pred letom dni tr: „Meni je en nemškutar ljubši, kakor trije Slovenci“; letos pa se je grozil: „duhovne moramo iztirati iz okrajnega zastopa“.

Nemčurji se toraj družijo zdaj radi s tem g. Kapusom; na priznanje njegovih dosedanjih in

bodočih zaslug so ga pa tudi že volili v svojo nemško hranilnico za direktorja; njega bi radi imeli tudi v okrajnem zastopu in bi ga menda celo za okrajnega načelnika povzdignili.

Danes toraj kličemo vsem zavednim Slovincem Ormoškega okraja: na stražo! Nemce in nemškutarje že več, kakor deset let v tem okraju poznamo, nekako so bili ginili; pri letošnji vročini pa se spet množijo in še celo nekatere dosedanje Slovence objemajo. Zavedni Slovenci tukajšnjega okraja bodo se toraj boriti morali proti nemčurstvu in proti novi, ne znamo, kako ji naj rečemo, — Kapusovi stranki. Ormoški.

Otvorjenje posojilnice v Vitanji.

(Konec.)

Naši znani prijatelji so pa zadnje dni tudi tako-le govorili: „Zakaj se duhovnik meša v te reči? To denarno barantijo naj le nam prepustijo, ki smo je navajeni. Duhovnik naj skrbijo za duše svojih“. Kaj hočem odgovoriti na to? Jaz mislim tako-le: Če more duhovnik pomagati ljudem tudi v posvetnih potrebah, bodo mi dovolili moji nasprotniki, da rečem: to je le hvale vredno! Če bo naš Gospod obilno poplačal kupico hladne vode, katero podeli duhovnik ali neduhovnik ubogemu sosedu, upam, da prejmem enkrat plačilo tudi za to, če ti pomagam, da ti ni treba drugod na visoke obresti denarjev iskati, da ti ni treba cele dni okoli hoditi v Konjice ali pa v Celje in ti ni treba tamkaj iskati denarjev. Pričakujem plačilo enkrat, če ti pomagam, da ti s takojšnjim pohajkovanjem ni treba doma dela zane-marjati in po ptujem denarjev zapravlžati. Pri vsem tem bodem pa že tudi v prihodnje, kakor sem menda do zdaj delal, skrbel za duševne potrebe naših faranov. Prav zlo me bo veselilo, če zamorem prav pogostoma vstrzati našim liberalcem, ki po tej dušni pomoči do zdaj niso preveč koprneli. Naj bodo le brez skrbi! Dušeskrbje ne bo v fari zaradi posojilnice nobene

škoda trpelo, saj so zraven mene še štirje drugi možje v odboru, ki so se zavezali, da bodo vsikdar radi pri posojilnici poslovali, kedar bom jaz zadržan.

Duhovniki katoliške cerkve so po svojih razmerah radi skrbeli ne le samo za večni blagor človeštva, temveč tudi za časní blagostan. Ravno v ta namen so apostoli izvolili 7 dijakonov, naj ne le oznanjujejo božje besede, temveč naj tudi denarje sprejemljejo in jih potem med potrebne delijo. V življenji sv. Polikarpa, ki je umrl leta 166 po Kristusu, se bere sledeča zgodba. Bogati judje so skupovali ob času žetve žito po nizki ceni ter ga potem ob potrebi prodajali za visoki denar. To je škofa silno bolelo. Pozidal si je toraj sam žitne shrambe skupoval žito ob času žetve ter ga je po zimi po nizki ceni ljudem zopet prodajal. To pa bogatim judom ni bilo po volji. Sežgali so mu toraj njegove žitne shrambe z žitom vred. Ko svetnik izve, da goriyo njegove žitne shrambe, teče gasit. Toda prišel je prepozno: vse je bilo že v plamenu. Zavzel se je nad toliko hudobijo ljudstva, obrnil hrbet proti ognju ter rekel: „Tudi prav; jaz sem že starček; rado me zebe; bom se vsaj enkrat segrel pri tem ognju.“ — Enako so delali, ne sicer nekrščeni, temveč krščeni judje, ko se je imela nekje ustanoviti posojilnica. Najbrž so se bali, da bi njihova kupčija tako lepo ne cvetela, kakor poprej, ko v tistem kraju še ni bilo posojilnice. Hiše, v kateri bi bila imela posojilnica prebivati, sicer niso sežgali; toda lastnika tiste hiše, ki je bil z novo posojilnico že pogodbo sklenil zastran stanovanja, so našuntali, da je posojilnici zopet odpovedal stanovanje.

Verujte mi: s tem, da sem Vam pripomogel k posojilnici, in da ste me izvolili v načelnika, pač ne bom imel nobenega dobička; ravno nasprotno, nakopal sem si veliko novih skrbi.

Bodite prepričani: z novo posojilnico smo skušali le vstreci tistim, ki bodo imeli denarjev za nalaganje, da toraj denar kar tukaj doma naložijo na obresti; vstreženo bo marsikaterim pridnim poslom, da se jim denar ne bo brezobrestno pomikal po žepih in škrinjah in ga ne bodo nepotrebno zapravljali po gostilnicah. S posojilnico smo skušali vstrezati pa tudi tistim, ki včasí nagloma potrebujejo posojila, da toraj denar tudi kar doma v roke dobijo, ne da bi morali živino ali kakšno drugo blago prodajati pod ceno.

Smete toraj imeti popolno zaupanje v našo posojilnico. Prosimo pa ljubega Očeta nebeškega, od katerega prihaja vse dobro, da naše pošteno prizadevanje milostjivo blagoslovi!

Po tem govoru so se kupovali deleži; oddanih je bilo 27; denarnih vlog je bilo pa za 1521 gld. Tudi posojilo se je oddalo.

Posojilnica daje za vloge po 5 %, jemlje pa za posojila 6 1/2 %.

Uradni dnevi so vsak četrtek od 9. do 11. ure. Če je v četrtek praznik, pa se bo uradovalo v petek. Ob drugih dnevih se nič ne opravi.

Vitanje, dne 26. junija 1890.

Načelstvo posojilnice.

Gospodarske stvari.

Nasvet prošnje.

Naj bi gospodi župani občin ob železnici od Maribora do Rač ali Pragarskega na dotičnem mestu vložili prošnjo, da bi se tovarniku št. 92, ki ob 1 1/2 vozi iz Maribora in v Račah postaja, pripenjal voz III. razreda, kakor se to vrši od Ponikve do Celja. Uzrok je:

1. Ker se nam mnogokrat domu mudi in pomešanca ne moremo čakati do 1 1/2 3. ure.

2. Pomešaneec dovozi v Maribor ravno o poludne, ko so uradi zaprti — in nič opraviti ne moremo do drugega vlaka.

3. Po sobotah je pomešaneec prenapolnjen, akoravno cele trume pešice mahajo domu, ker jim je do 1 1/2 3. ure predolgo čakati, ti bi pa se vsi radi peljali, ko bi okoli 11. ure dopoludne vlak vozil iz Maribora.

Naj bi torej vsi gospodi župani ove črte prošnjo napisali, njo Framskemu g. županu: Stefanu Mahorko zročili, ki bi jo dal pri svojem testu potrditi, in odposlati. S. G.

Hranilno in posojilno društvo na Ptui.

Hranilno in posojilno društvo v Ptui imelo je od dne 1. januvarija do 30. junija 1890 dohodkov fl. 245.922.72, izdatkov pa fl. 240.773.70, torej gotovine fl. 5149.02. Polletni promet znaša tedaj fl. 491.845.44.

Dohodki: Vrnjena posojila fl. 66.595.05, hranilne vloge fl. 133.493.95. Obresti izposojil fl. 10.823.60, uradni stroški fl. 1609.29, eden glavni delež 100 fl., upravni deleži 4125 fl., vstopnina 316 novih udov 632 fl., posebna rezerva fl. 81.50; pri drugih zavodih naloženih prejeta na glavnici fl. 21.446.20, na obrestih fl. 168.64, zamudne obresti fl. 212.72, za tiskovine vrnjeno fl. 62.10, za koleke vrnjeno 62 fl. 10 kr., razni dohodki fl. 52.03.

Izdatki: 815 novih posojil fl. 104.814.— Vzdignene vloge fl. 79.702.02 in obresti 373 fl. 13 kr., upravni stroški fl. 958.16, naloženo pri drugih zavodih 34.560 fl., koleki fl. 81.50, glavni delež 100 fl., upravni deleži fl. 1863.77, dividenda fl. 156.08, tiskovine fl. 91.07, glavne in pomočne knjige fl. 21.90, za dobre namene fl. 1050.82, dača fl. 289.90, nakup hiše v Ptui fl. 16.710.75.

Posojila dajejo se na 6 % obresti, hranilne vloge obrestujejo se po 5 gld. od 100. Gr.